

Test Booklet Code & Serial No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

Paper-II

A

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

1. (Signature)

(Name)

Seat No.

(In words)

2. (Signature)

(Name)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

JUN - 18225

Time Allowed : 2 Hours]

[Maximum Marks : 200

Number of Pages in this Booklet : 48

Number of Questions in this Booklet : 100

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of 100 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper II will be compulsory. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (B) is the correct response.

Following wrong methods should not be used as they are not recognised by scanning machine in digitized assessment. Candidate using such method will be responsible for their loss.

- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated. Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
- There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यासाठी महत्वाच्या सूचना

- परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणास दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्वीकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली संपूर्ण प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटांतच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काढू/निळा करावा.

उदा. : जर (B) हे योग्य उत्तर असेल तर.

खालील चुकीच्या पद्धती वापरू नये, कारण डिजिटाइज्ड (Digitized) मूल्यांकनात स्कॅनिंग मशीन त्यांना ओळखत नाही. त्या पद्धती वापरून नुकसान झाल्यास त्यास विद्यार्थीच जबाबदार असतील.

- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणाव्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस आपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळा किंवा काळा बॉल पेनचाच वापर करावा.
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

JUN - 18225/II—A

JUN - 18225/II—A

Library and Information Science

Paper II

ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्र

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes]

[Maximum Marks : 200

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण शंभर (100) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

1. Videotext is a generic term that refers to both videotext and
(A) Video
(B) Teletext
(C) Text
(D) Multi-media	1. व्हिडिओटेक्स्ट ही एक मूलभूत संज्ञा आहे जी व्हिडिओटेक्स्ट आणि हे संदर्भित करते.
(A) व्हिडिओ
(B) टेलिटेक्स्ट
(C) मजकूर
(D) मल्टी-मीडिआ
2. The word 'communication' is derived from language.
(A) Latin
(B) Greek
(C) French
(D) German	2. 'कम्युनिकेशन' हा शब्द भाषेतून निर्माण झाला आहे.
(A) लॅटिन
(B) ग्रीक
(C) फ्रेंच
(D) जर्मन
3. When words, information or ideas are taken from the source and used without acknowledgement is known as
(A) Copyright
(B) Plagiarism
(C) Citation
(D) Index	3. जेव्हा शब्द, माहिती किंवा कल्पना मूळ स्रोतांकडून घेतल्या जातात आणि त्या योग्य त्या उल्लेखांशिवाय वापरल्या जातात तेव्हा त्यास असे म्हणतात.
(A) कॉपीराईट
(B) वाङ्मयचौर्य
(C) उद्धरण
(D) सूची

4. The Concise Oxford Dictionary defines as 'a thing that happens or takes place'.

- (A) Information
- (B) Data
- (C) Knowledge
- (D) Event

5. Data is the building block for information and information is the building block of

- (A) Knowledge
- (B) Wisdom
- (C) Message
- (D) Perception

6. Generate, gather, and are the characteristics of information industry.

- (i) Group
- (ii) Give
- (iii) Classify
- (iv) Organize

Codes :

- (A) (ii) and (iv) are correct
- (B) (iii) and (iv) are correct
- (C) (i) and (ii) are correct
- (D) (iii) and (ii) are correct

4. दि कन्साइज ऑक्सफर्ड डिक्शनरीनुसार ची व्याख्या 'घडणारी अथवा होणारी गोष्ट'.

- (A) माहिती
- (B) डेटा
- (C) ज्ञान
- (D) घटना

5. माहितीसाठी डेटा हा बिल्डिंग ब्लॉक आहे आणि माहिती हा चा बिल्डिंग ब्लॉक आहे.

- (A) ज्ञान
- (B) शहाणीव
- (C) संदेश
- (D) समज

6. माहितीची निर्मिती, ती गोळा करणे आणि ही माहिती उद्योगाची वैशिष्ट्ये आहेत.

- (i) गट करणे
- (ii) देणे
- (iii) वर्गीकरण
- (iv) संघटन

संकेतांक :

- (A) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (B) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (D) (iii) आणि (ii) बरोबर आहेत

7. International copyright is regulated by and

- (i) Berne Convention
- (ii) Inter-American Convention
- (iii) New York Revision
- (iv) Berlin Convention

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (ii) and (iv) are correct

8. and are the recommendations of National Knowledge Commission.

- (i) Prepare a list of all books in India
- (ii) Prepare a bi-lingual dictionary
- (iii) Prepare a National census of all libraries
- (iv) Set up a National Commission on libraries

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (ii) and (iv) are correct
- (D) (iii) and (iv) are correct

7. इंटरनॅशनल कॉपीराईट आणि द्वारे नियंत्रित केले जाते.

- (i) बर्न कन्व्हेंशन
- (ii) इंटर-अमेरिकन कन्व्हेंशन
- (iii) न्यूयॉर्क रिव्हिजन
- (iv) बर्लिन कन्व्हेंशन

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत

8. आणि या राष्ट्रीय ज्ञान आयोगाच्या शिफारशी आहेत.

- (i) भारतातील सर्व पुस्तकांची यादी बनविणे
- (ii) द्विभाषिक शब्दकोश तयार करणे
- (iii) देशातील सर्व ग्रंथालयांची गणना करणे
- (iv) राष्ट्रीय ग्रंथालय आयोग निर्माण करणे

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

9. Arrange the following Acts as per their enactment year.

- (i) Information Technology Act
- (ii) The Trademark Act
- (iii) British Copyright Law
- (iv) Indian Patents Act

Codes :

- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (iii) (iv) (ii) (i)

10. Match the following :

List I

- (a) Information society
- (b) Informetrics
- (c) Action theory
- (d) The constructivist model

List II

- (i) Otto Nacke
- (ii) Habermas
- (iii) Fritz Machlup
- (iv) Jean Piaget

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (iii) (i) (ii) (iv)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (i) (ii) (iv) (iii)

9. खालील कायदे त्यांच्या पारित झालेल्या वर्षाप्रमाणे लावा :

- (i) इन्फारमेशन टेक्नॉलॉजी ॲक्ट
- (ii) दि ट्रेडमार्क ॲक्ट
- (iii) ब्रिटीश कॉपीराईट लॉ
- (iv) इंडियन पेटंटस् ॲक्ट

संकेतांक :

- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (iii) (iv) (ii) (i)

10. जोड्या जुळवा :

सूची I

- (a) इन्फारमेशन सोसायटी
- (b) इन्फारमेट्रीक्स
- (c) ॲक्शन थिअरी
- (d) दि कन्स्ट्रक्टिव्हिस्ट मॉडेल

सूची II

- (i) ओटो नॅक
- (ii) हाबरमस
- (iii) फ्रिट्झ मॅचलूप
- (iv) जीन पियाजे

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (iii) (i) (ii) (iv)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (i) (ii) (iv) (iii)

11. SANJAY a Library Automation Software was developed by (A) DELNET (B) DESIDOC (C) INSDOC (D) MALIBNET 12. Which ethical consideration is crucial in conducting user studies involving human participants ? (A) Minimizing transparency (B) Having informed consent (C) Excluding diverse participants (D) Ignoring participant feedback 13. Which government ministry is responsible for overseeing the implementation of the “National Policy on Library and Information System” in India ? (A) Ministry of Education (B) Ministry of Home Affairs (C) Ministry of Culture (D) Ministry of Information and Broadcasting	11. संजय हे लायब्ररी ऑटोमेशन सॉफ्टवेअर ने विकसित केले. (A) डि ई एल एन ई टी (B) डि ई एस आय डि ओ सी (C) आय एन एस डि ओ सी (D) एम ए एल आय बि एन ई टी 12. मानवीय सहभागींचा समावेश असलेला वापरकर्ता अभ्यास आयोजित करतांना कोणता नैतिक विचार महत्वाचा आहे ? (A) पारदर्शकता कमी करणे (B) माहितीपूर्ण संमती घेणे (C) विविध सहभागींना वगळणे (D) सहभागींच्या अभिप्रायाकडे दुर्लक्ष करणे 13. भारतातील “ग्रंथालय आणि माहिती प्रणालीवरील राष्ट्रीय धोरण”च्या अंमलबजावणीवर देखरेख करण्यासाठी कोणते सरकारी मंत्रालय प्रामुख्याने जबाबदार आहे ? (A) शिक्षण मंत्रालय (B) गृह मंत्रालय (C) सांस्कृतिक मंत्रालय (D) माहिती आणि प्रसारण मंत्रालय

14. In the UNESCO framework, what is the primary goal of User Education Programs ?

- (A) Promoting global cuisine and cultural exchange
- (B) Enhancing digital and information Literacy skills
- (C) Advancing Physical education in schools
- (D) Encouraging artistic expression in communities

15. What are common data analysis methods for user studies ?

- (i) Descriptive Statistics
- (ii) Content Analysis
- (iii) Thematic Analysis
- (iv) System Analysis

Codes :

- (A) (i), (ii) (iii) are correct
- (B) (i), (iii) (iv) are correct
- (C) (i), (ii) (iv) are correct
- (D) (ii), (iii) (iv) are correct

14. युनेस्को फ्रेमवर्कमध्ये वापरकर्ता शिक्षण कार्यक्रमांचे प्राथमिक उद्दिष्ट काय आहे ?

- (A) जागतिक पाककृती आणि सांस्कृतिक देवाणघेवाण यांना प्रोत्साहन देणे
- (B) डिजिटल आणि माहिती साक्षरता कौशल्ये वाढवणे
- (C) शाळांमध्ये शारीरिक शिक्षणाची प्रगती करणे
- (D) समुदायांमध्ये कलात्मक अभिव्यक्तीला प्रोत्साहन देणे

15. वापरकर्ता अभ्यासासाठी सामान्य डेटा विश्लेषण पद्धती कोणत्या आहेत ?

- (i) वर्णनात्मक आकडेवारी
- (ii) आशय विश्लेषण
- (iii) थीमॅटिक विश्लेषण
- (iv) प्रणाली विश्लेषण

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) (iii) बरोबर आहेत
- (B) (i), (iii) (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (ii) (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii), (iii) (iv) बरोबर आहेत

16. Which of the following are recognized types of literacies according to contemporary educational discourse ?

- (i) Information Literacy
- (ii) Media Literacy
- (iii) National Literacy
- (iv) Technology Literacy

Codes :

- (A) (i), (ii) (iv) are correct
- (B) (i), (ii) (iii) are correct
- (C) (i), (iii) (iv) are correct
- (D) (ii), (iii) (iv) are correct

17. Which of the following are common extension activities in Libraries ?

- (i) Book mobile services to rural areas
- (ii) Hosting book clubs and reading groups
- (iii) Book weeding in libraries
- (iv) Providing access to online databases and e-resources

Codes :

- (A) (i), (ii) (iii) are correct
- (B) (i), (ii) (iv) are correct
- (C) (ii), (iii) (iv) are correct
- (D) (i), (iii) (iv) are correct

16. समकालीन शैक्षणिक चर्चेनुसार खालीलपैकी कोणते साक्षरतेचे प्रकार ओळखले जातात ?

- (i) माहिती साक्षरता
- (ii) माध्यम साक्षरता
- (iii) राष्ट्रीय साक्षरता
- (iv) तंत्रज्ञान साक्षरता

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) (iv) बरोबर आहेत
- (B) (i), (ii) (iii) बरोबर आहेत
- (C) (i), (iii) (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii), (iii) (iv) बरोबर आहेत

17. ग्रंथालयांमध्ये खालीलपैकी कोणते सामान्य विस्तार उपक्रम आहेत ?

- (i) ग्रामीण भागात फिरते ग्रंथालय सेवा
- (ii) पुस्तक क्लब आणि वाचन गट होस्ट करणे
- (iii) ग्रंथ रद्दबातल करणे
- (iv) ऑनलाइन डेटाबेस आणि ई-संसाधने उपलब्ध करणे

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) (iii) बरोबर आहेत
- (B) (i), (ii) (iv) बरोबर आहेत
- (C) (ii), (iii) (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (iii) (iv) बरोबर आहेत

18. Match the following :

List I

- (a) Big6 Model
- (b) SCONUL Seven Pillars
- (c) ANCIL model
- (d) Carol Kuhlthian's ISP model

List II

- (i) 10 aspects or 'Strands' model
- (ii) Six stage model
- (iii) Seven stages of Information Seeking Behavior
- (iv) Associated with Higher Education Library Services

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (iii) (iv) (i) (ii)
- (B) (ii) (i) (iv) (iii)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (iii) (i) (iv) (ii)

18. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) बिग6 मॉडेल
- (b) एससिओएनयूएल सेव्हन पिलर्स
- (c) एएनसिआयएल मॉडेल
- (d) कारोल कुहलथान आयएसपी मॉडेल

यादी II

- (i) 10 पैलू किंवा 'स्ट्रँड्स' मॉडेल
- (ii) 6 स्टेज मॉडेल
- (iii) माहिती शोध वर्तनाचे सात स्टेज
- (iv) उच्च शिक्षण ग्रंथालय सेवांशी संबंधित

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (iii) (iv) (i) (ii)
- (B) (ii) (i) (iv) (iii)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (iii) (i) (iv) (ii)

19. Identify the correct order in which the Library Committees were setup :

- (i) A. L. Mudaliar Committee
- (ii) J. Bhore Committee
- (iii) V. N. Subharayan Committee
- (iv) A. A. Fyzee Committee

Codes :

- (A) (i) (iv) (iii) (ii)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (iii) (ii) (iv) (i)
- (D) (iv) (ii) (i) (iii)

20. **Assertion (A) :** Information literacy is crucial for individuals in the contemporary world.

Reason (R) : Information literacy is essential because it empowers individuals to navigate and evaluate the vast amount of information available in various formats.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are false
- (B) Both (A) and (R) are true
- (C) (A) is false but (R) is true
- (D) (A) is true but (R) is false

19. खालील ग्रंथालय समित्यांचा त्यांच्या स्थापनेप्रमाणे क्रम लावा :

- (i) ए. एल. मुदलियार समिती
- (ii) जे. भोरे समिती
- (iii) वि. एन. सुभरायण समिती
- (iv) ए. ए. फ़ैजी समिती

संकेतांक :

- (A) (i) (iv) (iii) (ii)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (iii) (ii) (iv) (i)
- (D) (iv) (ii) (i) (iii)

20. **विधान (A) :** समकालीन जगातील व्यक्तींसाठी माहिती साक्षरता महत्त्वपूर्ण आहे.

कारण (R) : माहिती साक्षरता आवश्यक आहे कारण ती व्यक्तींना विविध स्वरूपात उपलब्ध असलेल्या मोठ्या प्रमाणात माहितीचे नेव्हिगेशन आणि मूल्यमापन करण्यास सक्षम करते.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
- (C) (A) चूक आहे, परंतु (R) हे बरोबर आहे
- (D) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) हे चूक आहे

21. Which of the following is a secondary information source ? (A) Patents (B) Conference proceedings (C) Abstracting periodicals (D) Standards 22. The Science Direct database is developed by (A) Emerald (B) EBSCO (C) Sage Publications (D) Elsevier 23. is a primary document. (A) Bibliography (B) Encyclopedia (C) Abstracts (D) Research report 24. A trade bibliography lists (A) Books available for sale (B) Book shops (C) Commercial publishers (D) Various types of traders	21. खालीलपैकी कोणते दुय्यम माहितीचे साधन आहे ? (A) पेटंट्स (B) परिषद वृत्तांत (C) सारांश नियतकालिके (D) प्रमाणके 22. सायन्स डायरेक्ट हा डेटाबेस ने विकसित केला आहे. (A) इमराल्ड (B) इबस्को (C) सेज प्रकाशन (D) एलझेव्हिएर 23. प्राथमिक प्रलेख आहे. (A) ग्रंथसूची (B) ज्ञानकोश (C) सारांश (D) संशोधन अहवाल 24. व्यापारी ग्रंथसूचीमध्ये यादी असते. (A) विक्रीसाठी उपलब्ध असलेल्या पुस्तकांची (B) पुस्तकांच्या दुकानांची (C) व्यवसायिक प्रकाशकांची (D) विविध प्रकारच्या विक्रेत्यांची

25. and are sources of geographical information.

- (i) Gazetteer
- (ii) Gazette
- (iii) Atlas
- (iv) Indexes and abstracts

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (i) and (iii) are correct
- (C) (ii) and (iii) are correct
- (D) (iii) and (iv) are correct

26. DOAJ

- (i) Provides abstracts only
- (ii) Provides full text articles
- (iii) Provides only list of journals
- (iv) Provides list of journals and articles

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (i) and (iii) are correct
- (D) (ii) and (iv) are correct

25. आणि ही भौगोलिक माहितीची साधने आहेत.

- (i) स्थलवर्णन कोष
- (ii) राजपत्र
- (iii) नकाशे
- (iv) निर्देश आणि सारांश

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

26. डिओएजे

- (i) केवळ सारांश पुरवते
- (ii) पूर्णरूप लेख पुरवते
- (iii) केवळ जर्नल्सची यादी पुरवते
- (iv) जर्नल्सची आणि लेखांची यादी पुरवते

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत

27. Marathi Vishvakosh is a

- (i) Special encyclopedia of Marathi language
- (ii) Single volume encyclopedia
- (iii) General encyclopedia in Marathi language
- (iv) Multivolume encyclopedia

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

28. Match the following :

List I

- (a) Knowledge Organization
- (b) Library Herald
- (c) The Electronic Library
- (d) Library Trends

List II

- (i) India
- (ii) Germany
- (iii) United Kingdom
- (iv) USA

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (ii) (i) (iii) (iv)
- (B) (ii) (i) (iv) (iii)
- (C) (i) (ii) (iv) (iii)
- (D) (ii) (iv) (iii) (i)

27. मराठी विश्वकोश हा

- (i) मराठी भाषेचा विशेष ज्ञानकोश आहे
- (ii) एक खंडीय ज्ञानकोश आहे
- (iii) मराठी भाषेतील सर्वसाधारण ज्ञानकोश आहे
- (iv) बहुखंडीय ज्ञानकोश आहे

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

28. जोड्या लावा :

यादी I

- (a) नॉलेज ऑर्गनायझेशन
- (b) लायब्ररी हेराल्ड
- (c) दि इलेक्ट्रॉनिक लायब्ररी
- (d) लायब्ररी ट्रेंड्स

यादी II

- (i) भारत
- (ii) जर्मनी
- (iii) युनायटेड किंगडम
- (iv) युएसए

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (ii) (i) (iii) (iv)
- (B) (ii) (i) (iv) (iii)
- (C) (i) (ii) (iv) (iii)
- (D) (ii) (iv) (iii) (i)

29. Identify the correct evolutionary sequence of the following sources :

- (A) Science Citation Index; Web of Science; Scopus; Indian Citation Index
- (B) Science Citation Index; Scopus; Indian Citation Index; Web of Science
- (C) Science Citation Index; Indian Citation Index; Web of Science; Scopus
- (D) Science Citation Index; Web of Science; Indian Citation Index; Scopus

30. **Statement (A) :** There is overlap of contents in Web of Science and Scopus.

Statement (B) : Web of Science and Scopus both are citation and abstract databases.

Codes :

- (A) Both (A) and (B) are true
- (B) Both (A) and (B) are false
- (C) (A) is true but (B) is false
- (D) (A) is false and (B) is true

29. खालील साधनांचा उत्क्रांतीदर्शक योग्य क्रम ओळखा :

- (A) सायंस सायटेशन इंडेक्स; वेब ऑफ सायंस; स्कोपस; इंडियन सायटेशन इंडेक्स
- (B) सायंस सायटेशन इंडेक्स; स्कोपस; इंडियन सायटेशन इंडेक्स; वेब ऑफ सायंस
- (C) सायंस सायटेशन इंडेक्स; इंडियन सायटेशन इंडेक्स; वेब ऑफ सायंस; स्कोपस
- (D) सायंस सायटेशन इंडेक्स; वेब ऑफ सायंस; इंडियन सायटेशन इंडेक्स; स्कोपस

30. **विधान (A) :** वेब ऑफ सायंस आणि स्कोपस यांचे आशय परस्पर व्याप्त आहेत.

विधान (B) : वेब ऑफ सायंस आणि स्कोपस हे दोन्ही सायटेशन आणि सारांश डेटाबेसेस आहेत.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत
- (B) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहेत
- (C) (A) बरोबर आहे, परंतु (B) हे चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे व (B) हे बरोबर आहे

31. What term is commonly used to describe the process of requesting and receiving materials through Interlibrary Loan ?
- (A) Bibliographic Citation
(B) Resource Requisition
(C) Document Delivery
(D) Cataloguing Collaboration
32. In the context of SDI, what does the term “profiling” refer to ?
- (A) Creating a summary of an individual’s preferences and interests
(B) Disseminating information to a broad audience
(C) Storing information in a database
(D) Deleting irrelevant information
33. Which of the following is a potential benefit of library consortia ?
- (A) Reduced access to diverse collection
(B) Increased cost for library services
(C) Enhanced resource sharing and cost savings
(D) Limited collaboration among libraries
31. इंटरलायब्ररी लोनद्वारे सामग्रीची विनंती आणि प्राप्ती करण्याच्या प्रक्रियेचे वर्णन करण्यासाठी कोणता शब्द वापरला जातो ?
- (A) ग्रंथसूची संदर्भ
(B) संसाधनांची मागणी
(C) दस्तऐवज वितरण
(D) तालिकीकरण सहयोग
32. एसडीआयच्या संदर्भात ‘प्रोफाइलिंग’ या शब्दाचा संदर्भ काय आहे ?
- (A) एखाद्या व्यक्तीच्या प्राधान्य आणि आवडींचा सारांश तयार करणे
(B) विस्तृत प्रेक्षकांपर्यंत माहिती प्रसारित करणे
(C) डेटाबेसमध्ये माहिती साठवणे
(D) असंबद्ध माहिती हटविणे
33. लायब्ररी कंसॉर्शियाचा संभाव्य फायदा खालीलपैकी कोणता आहे ?
- (A) विविध संग्रहाची उपलब्धता कमी करणे
(B) ग्रंथालय सेवांसाठी वाढीव खर्च
(C) वर्धित संसाधन सामायीकरण आणि खर्च बचत
(D) ग्रंथालयामध्ये मर्यादित सहकार्य

34. Which type of patent document provides a detailed description of an invention and is published after the patent is granted ?

- (A) Patent application
- (B) Provisional patent
- (C) Patent specification
- (D) Patent claim

35. Which motion tracking technologies are commonly used in VR systems ?

- (i) Inertial measurement units
- (ii) GPS
- (iii) Laser-based tracking
- (iv) Ultrasonic sensors

Codes :

- (A) (i), (ii) (iii) are correct
- (B) (i), (ii) (iv) are correct
- (C) (i), (iii) (iv) are correct
- (D) (ii), (iii) (iv) are correct

34. कोणत्या प्रकारचे पेटंट दस्तऐवज शोधाचे तपशीलवार वर्णन प्रदान करते आणि पेटंट मंजूर झाल्यानंतर प्रकाशित केले जाते ?

- (A) पेटंट अर्ज
- (B) तात्पुरते पेटंट
- (C) पेटंट तपशील
- (D) पेटंट दावा

35. व्ही. आर. सिस्टममध्ये कोणते मोशन ट्रॅकिंग तंत्रज्ञान सामान्यतः वापरले जाते ?

- (i) इनर्शल मेजरमेंट यूनिट्स
- (ii) जीपीएस
- (iii) लेजर बेस्ड ट्रॅकिंग
- (iv) अल्ट्रासोनिक सेन्सर्स

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) (iii) बरोबर आहेत
- (B) (i), (ii) (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (iii) (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii), (iii) (iv) बरोबर आहेत

36. Which of the following libraries are known for adopting web scale discovery services ?

- (i) Library of Congress
- (ii) Harvard University Library
- (iii) Small Public Libraries
- (iv) European Parliament Library

Codes :

- (A) (i), (ii) (iii) are correct
- (B) (i), (iii) (iv) are correct
- (C) (i), (ii) (iv) are correct
- (D) (ii), (iii) (iv) are correct

37. Which features are found in Mobile OPAC applications ?

- (i) Barcode scanning for quick item checkouts
- (ii) Geolocation services to find the nearest library
- (iii) Social media integration for book recommendation
- (iv) Virtual reality book browsing

Codes :

- (A) (i), (ii) (iii) are correct
- (B) (i), (iii) (iv) are correct
- (C) (i), (ii) (iv) are correct
- (D) (ii), (iii) (iv) are correct

36. खालीलपैकी कोणते ग्रंथालये वेब स्केल डिस्कव्हरी सेवा स्वीकारण्यासाठी प्रसिद्ध आहेत ?

- (i) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस
- (ii) हारवर्ड यूनिव्हर्सिटी लायब्ररी
- (iii) स्मॉल पब्लिक लायब्ररी
- (iv) यूरोपियन पार्लियामेंट लायब्ररी

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) (iii) बरोबर आहेत
- (B) (i), (iii) (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (ii) (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii), (iii) (iv) बरोबर आहेत

37. मोबाईल ओपीएसी ऍप्लिकेशन्समध्ये कोणते वैशिष्ट्ये आढळतात ?

- (i) द्रुत आयटम चेकआऊटसाठी बारकोड स्कॅनिंग
- (ii) जवळचे ग्रंथालय शोधण्यासाठी भौगोलिक स्थान सेवा
- (iii) पुस्तक शिफारशीसाठी सोशल मिडीयाचे एकीकरण
- (iv) आभासी वास्तव पुस्तक ब्राउझिंग

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) (iii) बरोबर आहेत
- (B) (i), (iii) (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (ii) (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii), (iii) (iv) बरोबर आहेत

38. Match the following :

List I

- (a) Indira Gandhi National Centre for Arts
- (b) Indian Council for Cultural Relations
- (c) Indian Council for Historical Research
- (d) Indian Council for Philosophical Research

List II

- (i) 1972
- (ii) 1977
- (iii) 1950
- (iv) 1985

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(ii)	(iv)	(i)
(B)	(iv)	(iii)	(i)
(C)	(iii)	(i)	(iv)
(D)	(ii)	(i)	(iv)

38. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) इंदिरा गांधी नॅशनल सेंटर फॉर आर्टस्
- (b) इंडियन कॉन्सिल फॉर कल्चरल रिलेशन्स
- (c) इंडियन कॉन्सिल फॉर हिस्टोरिकल रिसर्च
- (d) इंडियन कॉन्सिल फॉर फिलोसोफिकल रिसर्च

यादी II

- (i) 1972
- (ii) 1977
- (iii) 1950
- (iv) 1985

संकेतांक :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(ii)	(iv)	(i)
(B)	(iv)	(iii)	(i)
(C)	(iii)	(i)	(iv)
(D)	(ii)	(i)	(iv)

39. Arrange the steps of Selective Dissemination of Information in correct order :

- (i) Information Filtering
- (ii) Profile Creation
- (iii) Information Dissemination
- (iv) Automated Monitoring

Codes :

- (A) (iv) (ii) (i) (iii)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (iii) (ii) (i) (iv)
- (D) (ii) (i) (iv) (iii)

40. **Assertion (A) :** Social networks play a significant role in shaping modern communication and interpersonal relationships, facilitating connections among individuals worldwide.

Reason (R) : Social networks have a positive impact on mental health because they eliminate the need for face-to-face interactions, reducing the risk of social anxiety and loneliness.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true
- (B) Both (A) and (R) are false
- (C) (A) is false but (R) is true
- (D) (A) is true but (R) is false

39. खालील निवडक माहिती प्रसाराचे टप्पे योग्य क्रमाने लावा :

- (i) माहिती फिल्टरिंग
- (ii) प्रोफाइल निर्मिती
- (iii) माहिती प्रसार
- (iv) स्वयंचलित देखरेख

संकेतांक :

- (A) (iv) (ii) (i) (iii)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (iii) (ii) (i) (iv)
- (D) (ii) (i) (iv) (iii)

40. **विधान (A) :** सोशल नेटवर्क्स आधुनिक संप्रेषण आणि परस्पर संबंधांना आकार देण्यासाठी, जगभरातील व्यक्तींमधील संपर्क सुलभ करण्यासाठी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतात.

कारण (R) : सोशल नेटवर्क्सचा मानसिक आरोग्यावर सकारात्मक प्रभाव पडतो कारण ते समोरासमोर संवादाची गरज दूर करतात, सामाजिक चिंता आणि एकाकीपणाचा धोका कमी करतात.

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
- (B) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत
- (C) (A) चूक आहे, परंतु (R) हे बरोबर आहे
- (D) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) हे चूक आहे

41. Who is the father of Scientific Management ? (A) Frederick W. Taylor (1856-1915) (B) Henry Fayol (1841-1925) (C) Chester Barnard (1886-1961) (D) Robert Owen (1771-1858) 42. Human sources are (A) Vendors (B) Reviews (C) Journal articles (D) Thesis 43. 'Fusion-Process theory' in relation to motivation is proposed by (A) Herzberg (B) Maslow (C) Bakke and Argyris (D) Douglas McGregor 44. Internal causes of deterioration of library materials are (A) Leather (B) Dust (C) Biological agents (D) Natural calamities	41. 'शास्त्रीय व्यवस्थापन' सिद्धांताचे जनक कोण ? (A) फ्रेडरिक डब्ल्यु. टेलर (1856-1915) (B) हेन्री फायॉल (1841-1925) (C) चेस्टर बर्नार्ड (1886-1961) (D) रॉबर्ट ओवन (1771-1858) 42. हे मानव संसाधन आहे. (A) विक्रेते (B) पुनरावलोकने (C) नियतकालिकातील लेख (D) प्रबंध 43. प्रेरणाशी संबंधित फ्युजन प्रक्रिया सिद्धांत ने प्रस्तावित केली. (A) हर्झबर्ग (B) मास्लो (C) बॅके आणि आर्गिरिस (D) डग्लस मॅकग्रेगॉर 44. कोणत्या अंतर्गत कारणांमुळे ग्रंथालय साधनांचा न्हास होतो ? (A) कातडी (B) धूळ (C) जैविक घटक (D) नैसर्गिक आपत्ती

45. The main type of external changes in library include

- (i) Technological change
- (ii) User complaints
- (iii) Govt. policies
- (iv) Library policy

Codes :

- (A) (i) and (iii) are correct
- (B) (i) and (iv) are correct
- (C) (ii) and (iv) are correct
- (D) (ii) and (iii) are correct

46. Non-documentary human sources include

- (i) Information gatekeepers
- (ii) Advisors
- (iii) Websites
- (iv) Collaborators

Codes :

- (A) (i), (ii) and (iii) are correct
- (B) (ii), (iii) and (iv) are correct
- (C) (i), (iii) and (iv) are correct
- (D) (i), (ii) and (iv) are correct

45. ग्रंथालयातील बाह्य बदलांचे प्रमुख प्रकार हे होत.

- (i) तांत्रिक बदल
- (ii) वाचकांच्या तक्रारी
- (iii) शासकीय धोरणे
- (iv) ग्रंथालयाचे धोरण

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत

46. अलिखित मानवी संसाधनात कोणत्या गोष्टी समाविष्ट होतात ?

- (i) इनफॉर्मेशन गेटकिपरस्
- (ii) सल्लागार
- (iii) वेबसाईटस्
- (iv) सहयोगी

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत

47. Makers space is an area where students join in for

- (i) Organise
- (ii) Innovate
- (iii) Play
- (iv) General study

Codes :

- (A) (i), (ii), (iv) are correct
- (B) (i), (ii), (iii) are correct
- (C) (ii), (iii), (iv) are correct
- (D) (i), (iii), (iv) are correct

48. Match the following :

List I

- (a) F. W. Taylor
- (b) Henry Fayol
- (c) Bernard
- (d) Luther Gulick and L. Urwick

List II

- (i) POSDCORB
- (ii) Social systems approach
- (iii) Espirit De Corps
- (iv) Scientific approach to management

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (ii) (i) (iii) (iv)
- (C) (iii) (i) (ii) (iv)
- (D) (iv) (iii) (ii) (i)

47. मेकर्स-स्पेसच्या जागेत विद्यार्थी या कारणांसाठी सहभागी होतात.

- (i) आयोजन करण्यासाठी
- (ii) नावीन्यपूर्ण उपक्रमासाठी
- (iii) खेळण्यासाठी
- (iv) सर्वसामान्य अभ्यासासाठी

संकेतांक :

- (A) (i), (ii), (iv) बरोबर आहेत
- (B) (i), (ii), (iii) बरोबर आहेत
- (C) (ii), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (iii), (iv) बरोबर आहेत

48. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) एफ. डब्ल्यू. टेलर
- (b) हेन्री फायॉल
- (c) बर्नार्ड
- (d) लुथर गुलीक आणि एल. उर्वीक

यादी II

- (i) पी ओ एस डि सी ओ आर बी
- (ii) सामाजिक प्रणाली दृष्टिकोन
- (iii) ईस्पिरिट डी कॉर्पस
- (iv) व्यवस्थापनाचा वैज्ञानिक दृष्टिकोन

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (ii) (i) (iii) (iv)
- (C) (iii) (i) (ii) (iv)
- (D) (iv) (iii) (ii) (i)

49. Arrange in logical order the phases of product life cycle :

- (i) Advertising product phase
- (ii) Growth phase
- (iii) Decline phase
- (iv) Maturity phase

Codes :

- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (iv) (iii) (ii) (i)
- (C) (i) (ii) (iv) (iii)
- (D) (ii) (iii) (iv) (i)

50. **Assertion (A) :** Libraries must change to survive.

Reason (R) : 'Library is growing organism' is related with change.

Codes :

- (A) (A) is true but (R) is false
- (B) (A) is false but (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are false
- (D) Both (A) and (R) are true

51. Characters encoded in ISCII need bits for each character.

- (A) 6
- (B) 8
- (C) 16
- (D) 32

49. उत्पादन जीवनचक्रातील टप्प्यांची तर्कशुद्ध रचना करा :

- (i) उत्पादन जाहिरात टप्पा
- (ii) उत्पादन वृद्धी टप्पा
- (iii) उत्पादनाची उतरणीचा टप्पा
- (iv) परिपक्वता टप्पा

संकेतांक :

- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (iv) (iii) (ii) (i)
- (C) (i) (ii) (iv) (iii)
- (D) (ii) (iii) (iv) (i)

50. **विधान (A) :** टिकून राहाण्यासाठी ग्रंथालयांनी बदलणे आवश्यक आहे.

कारण (R) : 'ग्रंथालये वर्धिल्लू आहेत' हे सूत्र बदलाशी संबंधित आहे.

संकेतांक :

- (A) (A) बरोबर परंतु (R) हे चुकीचे आहे
- (B) (A) चुकीचे परंतु (R) हे बरोबर आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (R) चुकीचे आहे
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

51. आयएससीआयआय (ISCII) मध्ये कोड केलेल्या वर्णाना प्रत्येक अक्षरासाठी बिट आवश्यक आहेत.

- (A) 6
- (B) 8
- (C) 16
- (D) 32

52. Expressing the algorithm in a pictorial form is called
- (A) Flowchart
(B) Program
(C) Diagram
(D) Parallelogram
53. is a client server application that identifies each host on the internet with a unique user-friendly name.
- (A) TELNET
(B) DNS
(C) TCP
(D) IP
54. In wireless communication, base station is connected to central hub is called
- (A) PSTN
(B) MSC
(C) CO
(D) PBX
52. सचित्र स्वरूपात अल्गोरिदम व्यक्त करण्याला असे म्हणतात.
- (A) फ्लोचार्ट
(B) प्रोग्रॅम
(C) आकृती
(D) समांतरभुज चौकोन
53. हा एक क्लायंट सर्व्हर ॲप्लिकेशन आहे जो इंटरनेटवरील प्रत्येक होस्टला अद्वितीय वापरकर्ता-अनुकूल नावाने ओळखतो.
- (A) टेलनेट
(B) डीएनएस
(C) टीसीपी
(D) आयपी
54. वायरलेस कम्युनिकेशनमध्ये, बेस स्टेशन मध्यवर्ती हबशी जोडलेले असते त्याला असे म्हणतात.
- (A) पिएसटीएन
(B) एमएससी
(C) सीओ
(D) पीबीएक्स

55. Which of the following are referred to as low level language ?

- (i) Machine language
- (ii) Assembly language
- (iii) High level language
- (iv) Natural language

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

56. Every OS has a or which primarily resides in the main memory of the computer to perform some of the basic functions of the OS.

- (i) Kernel
- (ii) Interface
- (iii) Nucleus
- (iv) Compiler

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (i) and (iii) are correct
- (C) (ii) and (iii) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

55. खालीलपैकी कोणत्या भाषा निम्न पातळीची भाषा म्हणून ओळखली जाते ?

- (i) यंत्र भाषा
- (ii) जुळणी भाषा
- (iii) उच्चस्तरीय भाषा
- (iv) नैसर्गिक भाषा

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

56. प्रत्येक ओएस (OS) मध्ये किंवा असते जी ओएस (OS) ची काही मूलभूत कार्ये करण्यासाठी प्रामुख्याने संगणकाच्या मुख्य मेमरीमध्ये असते.

- (i) कर्नल
- (ii) इंटरफेस
- (iii) न्युक्लियस
- (iv) कंपायलर

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

57. Which layers of the OSI reference model are host-to-host layers ?

- (i) Transport layer
- (ii) Network layer
- (iii) Session layer
- (iv) Data link layer

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (ii) and (iv) are correct
- (C) (i) and (iii) are correct
- (D) (iii) and (iv) are correct

58. Arrange the following parts of co-axial cable highlighting the innermost part to the outermost part in a proper logical sequence.

- (i) Insulator
- (ii) Insulator
- (iii) Plastic cover
- (iv) Inner conductor
- (v) Outer conductor

Codes :

- (A) (iv) (iii) (i) (v) (ii)
- (B) (iv) (i) (iii) (ii) (v)
- (C) (i) (iv) (ii) (iii) (v)
- (D) (iv) (i) (v) (ii) (iii)

57. ओएसआय (OSI) संदर्भ मॉडेलचे कोणते स्तर होस्ट-टू-होस्ट स्तर आहेत ?

- (i) वाहतूक स्तर
- (ii) नेटवर्क स्तर
- (iii) सत्र स्तर
- (iv) डेटा लिंक स्तर

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

58. को-अॅक्सियल केबलचे आतील भागापासून ते बाहेरील भागापर्यंतच्या विविध भागांचा योग्य क्रम लावा :

- (i) इन्सुलेटर
- (ii) इन्सुलेटर
- (iii) प्लास्टिक कव्हर
- (iv) इनर कंडक्टर
- (v) आऊटर कंडक्टर

संकेतांक :

- (A) (iv) (iii) (i) (v) (ii)
- (B) (iv) (i) (iii) (ii) (v)
- (C) (i) (iv) (ii) (iii) (v)
- (D) (iv) (i) (v) (ii) (iii)

59. Match the following :

List I

- (a) New York Public Library
- (b) Miami University Augmented Research Group
- (c) Oula University Library
- (d) North Carolina State University

List II

- (i) Shelf AR
- (ii) Smart library
- (iii) Wolf Walk
- (iv) Find the future

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (iv) (i) (ii) (iii)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (iii) (iv) (ii) (i)
- (D) (ii) (iv) (i) (iii)

60. **Assertion (A) :** Proxy server does not act as an intermediary between a computer and internet.

Reason (R) : Proxy server ensures security, administrative control and cache.

Codes :

- (A) (A) is true but (R) is false
- (B) (A) is false but (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are true
- (D) Both (A) and (R) are false

59. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) न्यूयॉर्क पब्लिक लायब्ररी
- (b) मियामी युनिव्हर्सिटी ऑगमेंटेड रिसर्च ग्रुप
- (c) ओला युनिव्हर्सिटी लायब्ररी
- (d) नॉर्थ कॅरोलिना स्टेट युनिव्हर्सिटी

यादी II

- (i) शेल्व एआर
- (ii) स्मार्ट लायब्ररी
- (iii) वूल्फ वॉक
- (iv) फाइन्ड द फ्यूचर

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (iv) (i) (ii) (iii)
- (B) (ii) (iii) (iv) (i)
- (C) (iii) (iv) (ii) (i)
- (D) (ii) (iv) (i) (iii)

60. **विधान (A) :** प्रॉक्सी सर्व्हर संगणक आणि इंटरनेट दरम्यान मध्यस्थ म्हणून काम करत नाही.

कारण (R) : प्रॉक्सी सर्व्हर सुरक्षा, प्रशासकीय नियंत्रण आणि कॅचे सुनिश्चित करतो.

संकेतांक :

- (A) (A) बरोबर आहे, परंतु (R) हे चूक आहे
- (B) (A) चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहेत
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहेत

61. Which digitization program was initiated by National Library of India in late 1990s ? (A) Down the Memory Lane (B) Dware Dware Gyan Sampada (C) Information for all (D) Preserve Knowledge	61. 1990 च्या उत्तरार्धात नॅशनल लायब्ररी ऑफ इंडियाने कोणता डिजिटायझेशन कार्यक्रम सुरू केला ? (A) डाउन द मेमोरी लेन (B) द्वारे द्वारे ज्ञान संपदा (C) सर्वासाठी माहिती (D) प्रिझर्व नॉलेज
62. Which part of the QR code represents the encoded data ? (A) Three positioning element (B) Data element (C) Location (D) Programme for reading	62. क्यू आर कोडचा कोणता भाग एन्कोड केलेला डेटा दर्शवतो ? (A) तीन पोजिशनिंग घट (B) डेटा घटक (C) स्थान (D) वाचनासाठीचे कार्यक्रम
63. Which type of Artificial intelligence is considered as a weak AI ? (A) Artificial Narrow Intelligence (B) Artificial General Intelligence (C) Artificial Super Intelligence (D) Robotic Artificial Intelligence	63. कोणत्या प्रकारची कृत्रिम बुद्धिमत्ता कमकुवत एआय (AI) मानले जाते ? (A) आर्टिफिशियल नॅरो इंटेलिजेन्स (B) आर्टिफिशियल जनरल इंटेलिजेन्स (C) आर्टिफिशियल सुपर इंटेलिजेन्स (D) रोबोटिक आर्टिफिशियल इंटेलिजेन्स
64. APS stands for (A) Analytical Platform System (B) Analytics Performance System (C) Analytics Platform Server (D) Analytics Platform System	64. एपीएस (APS) चे पूर्ण रूप हे आहे. (A) अॅनालिटिकल प्लॅटफॉर्म सिस्टिम (B) अॅनालिटिक्स पफॉरमेंस सिस्टिम (C) अॅनालिटिक्स प्लॅटफॉर्म सर्व्हर (D) अॅनालिटिक्स प्लॅटफॉर्म सिस्टिम

65. Which of the following are two types of DNS records ?

- (i) Queries
- (ii) Responses
- (iii) Question
- (iv) Resources

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (iii) and (iv) are correct
- (C) (ii) and (iii) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

66. DROMBORA was developed and released by

- (i) Digital Curation Center
- (ii) Digital Preservation Europe
- (iii) IIT-Bombay
- (iv) C-DAC, Pune

Codes :

- (A) (i) and (iv) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (i) and (ii) are correct
- (D) (iii) and (iv) are correct

65. खालीलपैकी कोणते डीएनएस (DNS) रेकॉर्डचे दोन प्रकार आहेत ?

- (i) शंका
- (ii) प्रतिसाद
- (iii) प्रश्न
- (iv) संसाधने

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (B) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत

66. द्वारे ड्रॉम्बोरा (DROMBORA) विकसित आणि प्रकाशित केले गेले होते.

- (i) डिजिटल क्युरेशन सेंटर
- (ii) डिजिटल प्रिझर्वेशन युरोप
- (iii) आय-आयटी, बॉम्बे
- (iv) सी-डैक, पुणे

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (D) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

67. The following functions are carried out by timing element of the QR code :

- (i) Used for determining the central coordinate of each cell in the QR code
- (ii) Helps the QR code scanner determine how large the data matrix is in the QR code
- (iii) Used for modifying the distortion of QR code
- (iv) Helps the QR code scanner differentiate the QR code from the surroundings

Codes :

- (A) (i) and (iv) are correct
- (B) (ii) and (iii) are correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (i) and (ii) are correct

67. क्यूआर (QR) कोडच्या टायमिंग एलिमेंटद्वारे खालील कार्ये केली जातात :

- (i) क्यूआर (QR) कोडमधील प्रत्येक सेलचा मध्यवर्ती समन्वय निश्चित करण्यासाठी वापरला जातो
- (ii) क्यूआर (QR) कोड स्कॅनरला क्यूआर कोडमध्ये डेटा मॅट्रिक्स किती मोठा आहे हे निर्धारित करण्यासाठी मदत करते
- (iii) क्यूआर (QR) कोडची विकृती सुधारण्यासाठी वापरली जाते
- (iv) क्यूआर (QR) कोड स्कॅनरला क्यूआर कोड सभोवतालपासून वेगळे करण्यास मदत करते

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत

68. Match the following :

List I

- (a) Public cloud
- (b) Private cloud
- (c) Hybrid cloud
- (d) Community cloud

List II

- (i) Set of co-operating institutions with similar requirements may request a provider to create cloud infrastructure for their exclusive use
- (ii) Cloud bursting
- (iii) Proprietary network and infrastructure which is provided to a single customer
- (iv) Sell service to anyone Multi-tenanted service

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(ii)	(iii)	(i)
(B)	(iii)	(i)	(iv)
(C)	(iv)	(ii)	(i)
(D)	(iv)	(iii)	(ii)

68. जोड्या लावा :

यादी I

- (a) पब्लिक क्लाउड
- (b) प्राइवेट क्लाउड
- (c) हायब्रिड क्लाउड
- (d) कम्युनिटी क्लाउड

यादी II

- (i) समान आवश्यकता असलेल्या सहकारी संस्थांचा संच प्रदात्याला त्यांच्या विशेष वापरासाठी क्लाउड इंफ्रास्ट्रक्चर तयार करण्याची विनंती करू शकतो
- (ii) क्लाउड बस्टिंग
- (iii) प्रोप्रायटरी नेटवर्क आणि इन्फ्रास्ट्रक्चर जे एकाच ग्राहकाला प्रदान केले जाते
- (iv) कोणालाही सेवा विक्री करतात. बहू-भाडे करू सेवा

संकेतांक :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(ii)	(iii)	(i)
(B)	(iii)	(i)	(iv)
(C)	(iv)	(ii)	(i)
(D)	(iv)	(iii)	(ii)

69. Arrange the steps of Datamining process in a proper logical sequence :

- (i) Prepare data pattern
- (ii) Selection of suitable databases from dataware house
- (iii) Choose available analytical package
- (iv) Select suitable algorithm

Codes :

- (A) (iv) (iii) (i) (ii)
- (B) (i) (ii) (iv) (iii)
- (C) (iii) (i) (ii) (iv)
- (D) (ii) (i) (iv) (iii)

70. **Statement (A) :** The concept of linked data is closely related to the semantic web.

Statement (B) : Linked data are considered as a brain child of the semantic web.

Codes :

- (A) (A) is true but (B) is false
- (B) (A) is false but (B) is true
- (C) Both (A) and (B) are true
- (D) Both (A) and (B) are false

69. डेटामाईनिंग प्रक्रियेच्या पायऱ्या योग्य तार्किक क्रमाने लावा :

- (i) डेटा पॅटर्न तयार करणे
- (ii) डेटावेअर हाऊसमधून योग्य डेटाबेसची निवड करणे
- (iii) उपलब्ध विश्लेषणात्मक पॅकेजची निवड करणे
- (iv) योग्य अल्गोरिदमची निवड करणे

संकेतांक :

- (A) (iv) (iii) (i) (ii)
- (B) (i) (ii) (iv) (iii)
- (C) (iii) (i) (ii) (iv)
- (D) (ii) (i) (iv) (iii)

70. **विधान (A) :** लिंकड डेटाची संकल्पना सिमेंटिक वेबशी जवळून संबंधित आहे.

विधान (B) : लिंकड डेटा सिमेंटिक वेबचा ब्रेन चाइल्ड मानला जातो.

संकेतांक :

- (A) (A) बरोबर आहे, परंतु (B) हे चूक आहे
- (B) (A) चूक आहे, परंतु (B) हे बरोबर आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत
- (D) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहेत

71. Identify the mode of the scores in the following distribution :

10, 15, 10, 18, 6, 18, 15, 8, 15

(A) 18

(B) 15

(C) 6

(D) 10

72. Who is the publisher of APA Publication Manual ?

(A) American Paramedical Association

(B) American Physicists' Association

(C) American Psychological Association

(D) American Physiological Association

73. 'Focus Group' is a type of

(A) Observation

(B) Sampling

(C) Questionnaire

(D) Interviews

71. खालील संचातील अंकांचा बहुलक ओळखा :

10, 15, 10, 18, 6, 18, 15, 8, 15

(A) 18

(B) 15

(C) 6

(D) 10

72. एपीए पब्लिकेशन मॅन्युअलचे प्रकाशक कोण आहेत ?

(A) अमेरिकन पॅरामेडिकल असोसिएशन

(B) अमेरिकन फिजिसिस्ट्स असोसिएशन

(C) अमेरिकन सायकॉलॉजिकल असोसिएशन

(D) अमेरिकन फिजिओलॉजिकल असोसिएशन

73. 'फोकस ग्रुप' हा प्रकार आहे.

(A) निरीक्षणाचा

(B) नमुनानिवडीचा

(C) प्रश्नावलीचा

(D) मुलाखतीचा

74. Which of the following is *not* part of a research proposal ?

- (A) Hypothesis
- (B) Objectives
- (C) Methodology
- (D) Actual data analysis

75. and form part of experimental research.

- (i) External evaluation of data sources
- (ii) Control group
- (iii) Oral history
- (iv) Experimental group

Codes :

- (A) (i) and (iii) are correct
- (B) (ii) and (iv) are correct
- (C) (i) and (ii) are correct
- (D) (iii) and (iv) are correct

74. संशोधन प्रस्तावामध्ये खालीलपैकी कशाचा समावेश नसतो ?

- (A) पूर्वानुमान
- (B) उद्दिष्टे
- (C) संशोधन पद्धती
- (D) माहितीचे प्रत्यक्ष विश्लेषण

75. प्रायोगिक संशोधनामध्ये आणि चा समावेश होतो.

- (i) माहितीसाधनांचे बाह्य मूल्यमापन
- (ii) नियंत्रित गट
- (iii) मौखिक इतिहास
- (iv) प्रायोगिक गट

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (D) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

76. and are the procedures for selecting samples through simple random method.

- (i) Identifying samples conveniently
- (ii) Listing of participants category-wise and choosing samples from each category
- (iii) Numbering all elements of the population and then selecting samples using table of random numbers
- (iv) Selecting samples by lottery system

Codes :

- (A) (i) and (iii) are correct
- (B) (ii) and (iv) are correct
- (C) (i) and (ii) are correct
- (D) (iii) and (iv) are correct

77. Methodology section of a research proposal consists of and

- (i) Population and sample of the research
- (ii) Results of the prior research
- (iii) Description of techniques and tools to be used for data collection
- (iv) Findings of the present research

Codes :

- (A) (i) and (iii) are correct
- (B) (ii) and (iv) are correct
- (C) (ii) and (iii) are correct
- (D) (iii) and (iv) are correct

76. आणि या साध्या यादृच्छिक पद्धतीने नमुना निवड करण्याच्या प्रक्रिया आहेत.

- (i) सोईनुसार नमुना निवड करणे
- (ii) सहभागी घटकांची वर्गवार यादी करणे आणि प्रत्येक वर्गामधून नमुना निवडणे
- (iii) लक्षगटातील घटकांची यादी करून नंतर रँडम क्रमांक असलेला तक्ता वापरून नमुना निवड करणे
- (iv) लॉटरी पद्धतीने नमुना निवड करणे

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (D) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

77. संशोधन प्रस्तावातील 'संशोधनपद्धती' या विभागात आणि चा समावेश घेतो.

- (i) संशोधनाचा लक्षगट आणि नमुना
- (ii) पूर्व संशोधनाचे निष्कर्ष
- (iii) संशोधनात वापरणार असलेल्या माहिती संकलन तंत्रांचे आणि साधनांचे वर्णन
- (iv) प्रचलित संशोधनाचे निष्कर्ष

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (B) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (D) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

78. Match the following :

List I

- (a) Statistical bibliography
- (b) Librametry
- (c) Bibliometrics
- (d) Scientometrics

List II

- (i) Allen Pritchard
- (ii) V. V. Nalimov
- (iii) E. W. Hulme
- (iv) S. R. Ranganathan

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (ii) (i) (iii) (iv)
- (B) (ii) (iii) (i) (iv)
- (C) (iii) (iv) (i) (ii)
- (D) (iii) (iv) (ii) (i)

78. जोड्या लावा :

यादी I

- (a) स्टॅटिस्टीकल बिब्लिओग्राफी
- (b) लिब्रामेट्री
- (c) बिब्लिओमेट्रिक्स
- (d) सायंटोमेट्रिक्स

यादी II

- (i) अॅलन प्रिटचर्ड
- (ii) व्ही. व्ही. नलीमोव्ह
- (iii) ई. डब्ल्यू. ह्यूम
- (iv) एस. आर. रंगनाथन

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (ii) (i) (iii) (iv)
- (B) (ii) (iii) (i) (iv)
- (C) (iii) (iv) (i) (ii)
- (D) (iii) (iv) (ii) (i)

79. Identify the correct order of steps in the spiral of scientific method :

- (i) Nadir
- (ii) Ascendant
- (iii) Zenith
- (iv) Descendant

Codes :

- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (iv) (iii) (ii) (i)
- (C) (i) (iii) (ii) (iv)
- (D) (ii) (i) (iv) (iii)

80. **Statement (A) :** Case studies explore features of a case in detail.

Statement (B) : Primary purpose of case study is generalization.

Codes :

- (A) Both (A) and (B) are true
- (B) Both (A) and (B) are false
- (C) (A) is true (B) is false
- (D) (A) is false (B) is true

79. शास्त्रीय पद्धतीच्या चक्रातील पायऱ्यांचा अचूक क्रम ओळखा :

- (i) अधोबिंदू
- (ii) आरोही बिंदू
- (iii) शिरोबिंदू
- (iv) अवरोही बिंदू

संकेतांक :

- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (iv) (iii) (ii) (i)
- (C) (i) (iii) (ii) (iv)
- (D) (ii) (i) (iv) (iii)

80. **विधान (A) :** व्यष्टी अध्ययन व्यष्टीची वैशिष्ट्ये सखोलपणे अभ्यासते.

विधान (B) : व्यष्टी अध्ययनाचा मूलभूत हेतू सामान्यीकरण आहे.

संकेतांक :

- (A) (A) आणि (B) दोन्ही बरोबर आहेत
- (B) (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहेत
- (C) (A) बरोबर आहे (B) हे चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे (B) हे बरोबर आहे

81. launched a portal for registration and allotment of ISBN at a function held in New Delhi 2016.

- (A) Narendra Kohli
- (B) Smriti Zubin Irani
- (C) Amish Tripathi
- (D) Narendra Modi

82. In the Sear's list of subject heading preferred headings are indicated by

- (A) Capital alphabets
- (B) Underlined alphabets
- (C) Italicized alphabets
- (D) Bold alphabets

83. Which element of the following is *not* included in the Dublin core metadata ?

- (A) Description
- (B) Rights
- (C) Identifier
- (D) Place

81. दिल्ली येथे 2016 मध्ये आयोजित कार्यक्रमात आयएसबीएन (ISBN) च्या नोंदणी आणि वाटपासाठी पोर्टल यांनी लाँच केले.

- (A) नरेन्द्र कोहली
- (B) स्मृती जुबीन इराणी
- (C) अमीष त्रिपाठी
- (D) नरेन्द्र मोदी

82. सेअर्स लिस्ट ऑफ सब्जेक्ट हेडिंगमध्ये प्राधान्य दिलेले शीर्षक ने सूचित केले आहे.

- (A) कॅपिटल अक्षरांद्वारे
- (B) अधोरेखित अक्षरांद्वारे
- (C) तिरप्या अक्षरांद्वारे
- (D) ठळक अक्षरांद्वारे

83. डबलिन कोर मेटाडेटामध्ये खालीलपैकी समाविष्ट नाही ?

- (A) वर्णन
- (B) अधिकार
- (C) ओळखकर्ता
- (D) ठिकाण

84. Both FRBR Study Group and FRANAR working group have defined four user tasks each in which two user tasks are common. Identify the common user tasks from the following :

- (i) Find
- (ii) Identify
- (iii) Select
- (iv) Contextualize

Codes :

- (A) (ii) and (iv) are correct
- (B) (iii) and (iv) are correct
- (C) (i) and (ii) are correct
- (D) (i) and (iii) are correct

85. Match the following :

List I

- (a) Dublin core
- (b) e-GMS
- (c) METS
- (d) MODS

List II

- (i) DCMI
- (ii) Library of Congress
- (iii) Government of UK
- (iv) DLF (Digital Library Federation)

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (i)	(iii)	(iv)	(ii)
(B) (ii)	(iv)	(i)	(iii)
(C) (iv)	(ii)	(iii)	(i)
(D) (iii)	(i)	(ii)	(iv)

84. FRBR अभ्यास गट आणि FRANAR वर्किंग ग्रुप या दोघांनी प्रत्येकी चार वापरकर्ता कार्ये परिभाषित केली आहेत ज्यामध्ये दोन वापरकर्ता कार्ये समान आहेत. खालीलपैकी समान वापरकर्ता कार्ये ओळखा :

- (i) शोधणे
- (ii) ओळखा
- (iii) निवडा
- (iv) संदर्भानुसार करा

संकेतांक :

- (A) (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (B) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (D) (i) आणि (iii) बरोबर आहेत

85. जोड्या लावा :

यादी I

- (a) डब्लिन कोर
- (b) ई-जीएमएस
- (c) एमईटीएस
- (d) एमओडीएस

यादी II

- (i) डीसीएमआय
- (ii) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस
- (iii) युके सरकार
- (iv) डीएलएफ (डिजिटल लायब्ररी फेडरेशन)

संकेतांक :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A) (i)	(iii)	(iv)	(ii)
(B) (ii)	(iv)	(i)	(iii)
(C) (iv)	(ii)	(iii)	(i)
(D) (iii)	(i)	(ii)	(iv)

86. Arrange the following components of book numbers in colon classification in logical order :

- (i) Language number
- (ii) Form of exposition
- (iii) Year of publication
- (iv) Serial number

- (A) (i) (iii) (ii) (iv)
- (B) (ii) (i) (iii) (iv)
- (C) (iv) (i) (ii) (iii)
- (D) (i) (ii) (iii) (iv)

87. Arrange the following according to the preferred sources to take information for cataloguing :

- (i) Title page
- (ii) Colophon
- (iii) Preface
- (iv) Outside source

Codes :

- (A) (i), (ii), (iii) and (iv)
- (B) (ii), (iii), (i) and (iv)
- (C) (i), (iii), (iv) and (ii)
- (D) (i), (iii), (ii) and (iv)

86. कोलन वर्गीकरणाच्या ग्रंथांकातील खालील घटकांची तर्कशुद्ध रचना करा :

- (i) भाषांक
- (ii) प्रलेखाचा प्रकार
- (iii) प्रकाशन वर्ष
- (iv) अनुक्रमांक

संकेतांक :

- (A) (i) (iii) (ii) (iv)
- (B) (ii) (i) (iii) (iv)
- (C) (iv) (i) (ii) (iii)
- (D) (i) (ii) (iii) (iv)

87. तालिकेसाठी माहिती घेण्याकरिता स्रोतांची पसंतीनुसार क्रमवारी लावा :

- (i) शीर्षक पृष्ठ
- (ii) कोलोफोन
- (iii) प्रस्तावना
- (iv) बाहेरचा स्रोत

संकेतांक :

- (A) (i), (ii), (iii) आणि (iv)
- (B) (ii), (iii), (i) आणि (iv)
- (C) (i), (iii), (iv) आणि (ii)
- (D) (i), (iii), (ii) आणि (iv)

88. Which of the following are the salient features of UDC IME ?

- (i) Main class 4 is vacant
- (ii) More suitable to micro documents
- (iii) Minimum three digits in class number
- (iv) Notation is independent of any language scripts

Codes :

- (A) (i), (ii) and (iv) are correct
- (B) (i), (iii) and (iv) are correct
- (C) (ii), (iii) and (iv) are correct
- (D) (i), (ii) and (iii) are correct

89. Fundamental principles that Taylor saw underlying the scientific approach to management are :

- (i) Working for maximum output, rather than restricted output
- (ii) Subordination of individual interest to general interest
- (iii) Division and labour
- (iv) Unity of command

Codes :

- (A) (i) and (ii) are correct
- (B) (i) is wrong but (iii) is correct
- (C) (iii) and (iv) are correct
- (D) (i) and (iv) are correct

88. UDC IME ची खालीलपैकी ठळक वैशिष्ट्ये कोणती आहेत ?

- (i) मुख्य वर्ग 4 रिक्त आहे
- (ii) सूक्ष्म दस्तऐवजांसाठी अधिक योग्य
- (iii) वर्गक्रमांकामध्ये किमान तीन अंक
- (iv) नोटेशन कोणत्याही भाषेतील लिपीपासून स्वतंत्र आहे

संकेतांक :

- (A) (i), (ii) आणि (iv) बरोबर आहे
- (B) (i), (iii) आणि (iv) बरोबर आहे
- (C) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहे
- (D) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहे

89. टेलरच्या मते व्यवस्थापनाच्या वैज्ञानिक दृष्टिकोनाच्या मुळाशी असलेले मूलभूत सिद्धांत कोणते ?

- (i) नियंत्रित उत्पादनाऐवजी, जास्तीत जास्त उत्पादन देण्यासाठी काम करणे
- (ii) वैयक्तिक हिताच्या अधिनस्थ न रहाता सार्वजनिक हिताला प्राधान्य देणे
- (iii) श्रम विभागणी
- (iv) आदेशातील एकवाक्यता

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii) बरोबर आहे
- (B) (i) चुकीचे आहे परंतु (iii) बरोबर आहे
- (C) (iii) आणि (iv) बरोबर आहे
- (D) (i) आणि (iv) बरोबर आहे

90. **Assertion (A)** : Library needs to have makerspace.

Reason (R) : It helps to flourish technical attitude in students.

Codes :

- (A) (A) is true but (R) is false
- (B) (A) is false but (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are true
- (D) Both (A) and (R) are false

91. Marathi Saraswat is edited by :

- (A) S. G. Mahajan
- (B) S. G. Date
- (C) Anant Joshi
- (D) Vasant Joshi

92. Which of the following is *not* a primary document ?

- (A) Reference book
- (B) Patents
- (C) Thesis
- (D) Journal

90. **विधान (A)** : ग्रंथालयात मेकर्सस्पेस असणे आवश्यक आहे.

कारण (R) : मेकर्सस्पेस विद्यार्थात तंत्रज्ञान विषयक दृष्टिकोन वृद्धिंगत करण्यास मदत करते.

संकेतांक :

- (A) (A) बरोबर परंतु (R) हे चुकीचे आहे
- (B) (A) चुकीचे परंतु (R) हे बरोबर आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे
- (D) दोन्ही (A) आणि (R) चुकीचे आहे

91. हे मराठी सारस्वतचे संपादक आहेत :

- (A) एस. जी. महाजन
- (B) एस. जी. दाते
- (C) अनंत जोशी
- (D) वसंत जोशी

92. खालीलपैकी कोणता प्रलेख प्राथमिक प्रलेख नाही ?

- (A) संदर्भग्रंथ
- (B) पेटंट
- (C) प्रबंध
- (D) नियतकालिक

93. In the context of social tagging, what does the term 'folksonomy' refer to ?

- (A) Traditional taxonomic classifications
- (B) Popular cultural trends
- (C) User-generated tagging systems
- (D) Social media influencers

94. Which platform is known for popularizing social tagging and incorporating it into its content organization ?

- (A) Facebook
- (B) Twitter
- (C) Delicious
- (D) Instagram

95. Which databases are used in Biotechnology Information Systems ?

- (i) GenBank
- (ii) PubMed
- (iii) UniProt
- (iv) AMIS

Codes :

- (A) (i), (ii) (iii) are correct
- (B) (i), (ii) (iv) are correct
- (C) (i), (iii) (iv) are correct
- (D) (ii), (iii) (iv) are correct

93. सामाजिक टॅगिंगच्या संदर्भात 'फॉक्सोनोंमी' या शब्दाचा संदर्भ काय आहे ?

- (A) पारंपरिक टॅक्सोनोंमी वर्गीकरण
- (B) लोकप्रिय सांस्कृतिक ट्रेंड
- (C) वापरकर्त्याने निर्माण केलेली
- (D) सोशल मिडीया प्रभावक

94. कोणते प्लॅटफॉर्म सोशल टॅगिंग लोकप्रिय करण्यासाठी आणि त्याचा सामग्री संस्थेमध्ये समाविष्ट करण्यासाठी ओळखले जाते ?

- (A) फेसबुक
- (B) ट्विटर
- (C) डेलिशियस
- (D) इंस्टाग्राम

95. जैवतंत्रज्ञान माहिती प्रणालीमध्ये कोणते डेटाबेस वापरले जातात ?

- (i) जेनबँक
- (ii) पबमेड
- (iii) यूनिप्रोट
- (iv) अमिस

संकेतांक :

- (A) (i), (ii), (iii) बरोबर आहेत
- (B) (i), (ii), (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (D) (ii), (iii), (iv) बरोबर आहेत

96. What is the role of a Biological Database in Biotechnology Information Systems ?

- (i) Storage of biological data
- (ii) Retrieval of biological data
- (iii) Integration of diverse data types
- (iv) Analysis of experimental results

Codes :

- (A) (ii), (iii) (iv) are correct
- (B) (i), (iii) (iv) are correct
- (C) (i), (ii) (iv) are correct
- (D) (i), (ii) (iii) are correct

97. Which of the following are features of a Patent Information System ?

- (i) Patent document search
- (ii) Patent filing services
- (iii) Patent analysis tools
- (iv) Patent litigation support

Codes :

- (A) (i), (iii) (iv) are correct
- (B) (i), (ii) (iv) are correct
- (C) (ii), (iii) (iv) are correct
- (D) (i), (ii) (iii) are correct

96. जैवतंत्रज्ञान माहिती प्रणालीमध्ये जैविक डेटाबेसची भूमिका काय आहे ?

- (i) जैविक डेटाचे संग्रहण
- (ii) जैविक डेटाची पुनर्प्राप्ती
- (iii) विविध डेटा प्रकारांचे एकत्रीकरण
- (iv) प्रायोगिक निष्कर्षांचे विश्लेषण

संकेतांक :

- (A) (ii), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (B) (i), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (C) (i), (ii), (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (ii), (iii) बरोबर आहेत

97. पेटंट माहिती प्रणालीची खालीलपैकी कोणती वैशिष्ट्ये आहेत ?

- (i) पेटंट दस्तऐवज शोध
- (ii) पेटंट फाइलिंग सेवा
- (iii) पेटंट विश्लेषण साधने
- (iv) पेटंट खटला समर्थन

संकेतांक :

- (A) (i), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (B) (i), (ii), (iv) बरोबर आहेत
- (C) (ii), (iii), (iv) बरोबर आहेत
- (D) (i), (ii), (iii) बरोबर आहेत

98. Match the following :

List I

- (a) 2002
- (b) 1958
- (c) 1982
- (d) 1970

List II

- (i) ENVIS
- (ii) SENDOC
- (iii) DESIDOC
- (iv) NISCAIR/NISCPR

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(iv)	(iii)	(i)
(B)	(i)	(ii)	(iii)
(C)	(i)	(iv)	(ii)
(D)	(ii)	(iv)	(i)

98. जोड्या जुळवा :

यादी I

- (a) 2002
- (b) 1958
- (c) 1982
- (d) 1970

यादी II

- (i) ईएनव्हीआयएस
- (ii) एसईएनडीओसी
- (iii) डीईएसआयडीओसी
- (iv) निसकेअर/एनआयएससीपीआर

संकेतांक :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(iv)	(iii)	(i)
(B)	(i)	(ii)	(iii)
(C)	(i)	(iv)	(ii)
(D)	(ii)	(iv)	(i)

99. Arrange the following institutes by their year of establishments :

- (i) C-DAC
- (ii) C-DOT
- (iii) NICNET
- (iv) ERNET

Codes :

- (A) (i) (ii) (iv) (iii)
- (B) (iv) (iii) (i) (ii)
- (C) (ii) (i) (iii) (iv)
- (D) (i) (iii) (ii) (iv)

100. **Statement (A) :** The Children's Library Association (CLA) became a section of the American Library Association in 1901.

Statement (B) : In 1963, IFLA issued a memorandum on library work with children.

Codes :

- (A) (A) is true but (B) is false
- (B) (A) is false but (B) is true
- (C) Both (A) and (B) are false
- (D) Both (A) and (B) are true

99. खालील संस्थांची त्यांच्या स्थापना वर्षानुसार मांडणी करा :

- (i) सी-डॅक
- (ii) सी-डॉट
- (iii) निकनेट
- (iv) अरनेट

संकेतांक :

- (A) (i) (ii) (iv) (iii)
- (B) (iv) (iii) (i) (ii)
- (C) (ii) (i) (iii) (iv)
- (D) (i) (iii) (ii) (iv)

100. **विधान (A) :** चिल्ड्रन्स लायब्ररी असोसिएशन 1901 मध्ये अमेरिकन लायब्ररी असोसिएशनचा एक विभाग बनला.

विधान (B) : 1963 मध्ये इफ्लाने मुलांसाठी ग्रंथालयाचे कार्य याविषयी एक जापन जारी केले.

संकेतांक :

- (A) (A) बरोबर आहे, परंतु (B) हे चूक आहे
- (B) (A) चूक आहे, परंतु (B) हे बरोबर आहे
- (C) दोन्ही (A) आणि (B) चूक आहे
- (D) दोन्ही (A) आणि (B) बरोबर आहेत

JUN - 18225/II—A

ROUGH WORK

